Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 231 (2478) ▪ Четвер, 14 грудня 2000 року ▪ Ціна договірна

У Запоріжжі відбулася п'ята міжрегіональна різдвяна виставка-ярмарок «Сюрприз-2000». Товари широкого вжитку та продукти харчування вітчизняного виробництва тут представляли понад 70 підприємств та фірм України.

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

▪ *1654 р. Народився майбутній гетьман Лівобережної України (з 1727-го) Данило Апостол.*

▪ *1840 р. Народився письменник, театральний і громадський діяч Михайло Старицький («Ой, не ходи, Грицю...», «Оборона Буші», «За двома зайцями» та ін.).*

▪ *1918 р. Війська Директорії вступили до Києва. Гетьмана П. Скоропадського скинуто.*

▪ *1989 р. Помер видатний радянський фізик і дисидент Андрій Сахаров. Нобелівська премія Миру в 1975.*

14 грудня

Добрі відносини мають стати взаємовигідними

Голова Верховної Ради України Іван Плющ зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Румунії в Україні Александру Корня у зв'язку з початком місії посла в нашій країні. Під час зустрічі пан Корня поінформував Голову ВР про результати президентських та парламентських виборів, які нещодавно відбулись у Румунії, та ознайомив керівництво нашого парламенту з новим розподілом сил у сенаті та палаті депутатів своєї країни. Іван Плющ, підкресливши високу політичну активність румунських виборців, охарактеризував їх вибір як прагнення до стабільності. Він відзначив традиційно добросусідські відносини між обома країнами, а також те, що рівень наших економічних зв'язків не може задовольняти. На думку Голови ВР, вони мають бути динамічніші. «Ми маємо говорити про покращення економічних відносин аж до економічної інтеграції», — наголосив І. Плющ. На його думку, обидві сторони повинні шукати більше можливостей для прямих контактів, уникаючи будь-яких посередників. Зокрема, Голова ВР повідомив про свій намір ініціювати зустріч прем'єр-міністрів України та Румунії.

У новому тисячолітті — нові зарплати, а поки що — старі борги

Уряд України має намір з квітня 2001 року підвищити заробітну плату працівникам медичної сфери та освітянам не менш як на 25%. Як заявив Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко, планується, з вересня 2001 року збільшити заробітну плату вчителям окремих категорій на 50%. А поки що уряд забирається до кінця року виплатити більшу частину заборгованості у заробітній платі в сфері освіти та культури, сформовану в 1996—1999 роках. Нині, за даними Держкомстату, борги освітянам становлять 127,2 млн. грн., у сфері охорони здоров'я — 101,5 млн. грн.

Педагоги 27 шкіл Ленінського району Криму, яким місцева влада заборгувала 1,7 млн. грн., другий тиждень страйкують, намагаючись «вибити» борги 1994 року в цьому тисячолітті.

! У номер

ПАРЄ обговорюватиме свободу слова в Україні

Перебіг подій довкола зникнення журналіста Георгія Гонгадзе розглядатиме на засіданні, присвяченому проблемі свободи слова в Україні, комісія Парламентської асамблеї Ради Європи з питань культури та освіти. В ньому також візьмуть участь двоє представників від України.

Світло дасть вітер

На одеському заводі «Строммашина» випробовують новий вітровий генератор, призначений насамперед для села. Він спроможний не тільки дати світло до осель, а й привести в дію побутову техніку. Роботи зі створення вітрової електростанції прискорено у зв'язку зі стихією, що позбавила електроструму тисячі населених пунктів. Найближчим часом підприємство налагодить серійний випуск вітрових електростанцій.

Нова школа від Діда Мороза

У селі Велика Омеляна в Рівненському районі незабаром гостинно відчинить двері школа на 210 учнів. У недалекій перспективі — шкільні новосілля у селах Нова Любомирка, Шпанів та Грабова цього ж району.

Передплата-2001

Спробуй і виграй!

Продовжуємо друкувати перелік призів, наданих нашими друзями —спонсорами «Голосу України» для розіграшу серед передплатників. Пропонують:

54. ВАТ «Роменська гардинно-тюлева фабрика», Сумська область (генеральний директор Олександр Лакиза) — набори гардинних виробів для дво- і трикімнатних квартир.

55. Конотопський вагоноремонтний завод, Сумська область (генеральний директор Володимир Горох) — праски.

56. ЗАТ «Оболонь», м. Київ (генеральний директор Олександр Пучок) — різні види пива і безалкогольних напоїв.

57. ВАТ «Мукачівська трикотажна фабрика «Мрія» (голова правління Галина Гороховська) — комплект чоловічої білизни, сорочка жіноча, майка молодіжна фірмова.

58. Іршавський винзавод (директор Іван Завидняк) — набір вин.

59. Дніпропетровське приватне підприємство «Гевік» (генеральний директор Віктор Гевод, виконавчий — Олександр Хохлов) — побутові водоочисники «Аквілегія».

Передплачуйте і вигравайте!

ПОЛОГИ ПРИ СВІЧЦІ

...Ознаки втоми на обличчі головного лікаря Віктора Гайдукова видно неозброєним оком. Протягом усіх дев'яти діб, коли Вінницький центр матері й дитини працював без світла, тепла й води, він залишався на робочому місці. Так само чинили (між іншим, суто за власним бажанням) заступники Гайдукова та завідувачі відділень.

(Закінчення на 8-й стор.).

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про оголошення окремих районів та міст Вінницької, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Хмельницької та Черкаської областей зоною надзвичайної екологічної ситуації

(Читайте на 8-й стор.).

Я вам пишу...

Цікава газета. Навіть у темряві

Світла у нас немає. І невідомо, коли буде. Надії дарує лише ваша газета. Залюбки читаю її вже не перший рік. Із нетерпінням чекаю кожного номера. Ще і ще раз велике спасибі вам за цікавий «Голос України», дорогі журналісти!

Іван ДАНИЛЕНКО.

Івашківці Шаргородського району Вінницької області.

▪ *Третій блок Чорнобильської АЕС увімкнуть сьогодні —за день до остаточного зупинення, для перевірки систем.*

▪ *Єврокомісія надає Україні грант 23 млн. євро на закупівлю палива для ТЕС.*

▪ *Держкомісія з цінних паперів і фондового ринку зареєструвала ЗАТ «Українська міжнародна фондова біржа» — сьому фондову біржу в країні.*

▪ *ВВП України за 11 місяців зріс на 5,4%.*

P. S.

На 7 відсотків знизилося поточного року виробництво цукру в Україні

... Але рішення остаточного не прийняли

Парламентська хроніка

Вечірнє засідання 12 грудня

Годину не могли продовжити роботу в сесійному режимі народні обранці, оскільки фракції по черзі брали технічну перерву для консультацій. Спершу довго не могли виробити єдиної позиції «Трудова Україна» і «Солідарність», згодом «зелені» і «Батьківщина». Врешті депутати спробували знайти спільне рішення. Більша частина народних обранців наполягала прийняти постанову того-таки дня після обговорення інциденту, який стався в Бориспільському аеропорту з трьома народними депутатами.

І хоча було підготовлено сім проектів постанов, а Голова Верховної Ради Іван Плющ повідомив, що три проекти ще перебувають у секретаріаті, на голосування було поставлено проект рішення, підготовлений керівниками низки фракцій і депутатських груп. Зокрема Олександром Карповим, Олександром Волковим, Олександром Зінченком, Петром Порошенком, Юрієм Костенком та Геннадієм Удовенком. У проекті пропонувалося: рекомендувати Президенту України звільнити із займаних посад голову Державного митного комітету Юрія Соловкова та голову Служби безпеки України Леоніда Деркача, а Генеральній прокуратурі —порушити карну справу проти тих осіб, які порушили закон щодо народних депутатів.

228 народних обранців проголосували за прийняття цього проекту постанови за основу. Однак коли почали голосувати по кожній кандидатурі окремо, жодного разу не вдалося набрати необхідних 226 голосів.

Після цього Іван Плющ закрив сесію, однак у залі залишилося майже 150 депутатів, які хотіли продовжити роботу Верховної Ради. Після кількагодинної перерви Голова Верховної Ради знову з'явився у сесійній залі й повідомив, що після консультацій з керівниками фракцій вирішено продовжити голосування наступного дня.

Володимир КОРОЛЮК.

«І» без крапки — не «і»

Ранкове і денне засідання 13 грудня

Після оголошення запитів народних депутатів Голова ВР Іван Плющ надав парламентаріям слово для заяв. Виступили Юрій Кармазін, Геннадій Удовенко, Олена Мазур, Іван Кірімов, Володимир Бондаренко, Володимир Моісеєнко, Валентина Семенюк, Петро Симоненко, Ігор Коліушко, Олександр Лавринович, Роман Безсмертний.

У своїх заявах, що стосувалися в основному обставин зникнення журналіста Георгія Гонгадзе, конфлікту в Бориспільському аеропорту щодо митного догляду, влаштованого народним депутатам, переглядові на пленарному засіданні 12 грудня відеокасети зі свідченнями офіцера СБУ Миколи Мельниченка, народні депутати наполягали на об'єктивному, всебічному розгляду усіх цих резонансних справ на основі Конституції і законів України та притягнення винних до відповідальності.

Регламентський час для депутатських заяв було вичерпано і сесія перейшла до розгляду порядку денного, де першим питанням стояло обговорення Постанови ВР про проведення спеціального засідання парламенту. Проектом цієї постанови пропонувалося розпочати таке засідання у четвер о 16.00, на яке запросити Президента, керівників силових структур та митної служби, заслухати доповідь тимчасової слідчої комісії у справі Гонгадзе, яку очолює народний депутат Олександр Лавринович і на цій стадії поставити усі крапки над і" для того, щоб неупереджено продовжити об'єктивне і правдиве розслідування зникнення журналіста та обставин, що виникли навколо цього.

Обговорення проекту постанови набуло гострого і безкомпромісного характеру. Народний депутат Анатолій Матвієнко, наприклад, вважає, що Президент повинен прийти в парламент і, якщо у нього є аргументи, захистити честь не Леоніда Кучми, а Президента України. А якщо таких аргументів немає, то зробити мужній і чесний крок — подавши у відставку, захистити честь України.

Народний депутат Григорій Омельченко, засудивши натяк парламентарія Романа Безсмертного на можливість введення в Україні надзвичайного стану внаслідок неконтрольованого загострення ситуації, наполягав на оперативному, демократичному, гласному розслідуванні справи Гонгадзе.

Кульмінацією обговорення став виступ Олександра Мороза, в якому він повідомив, що влада, особливо на місцях, робить все, щоб замовчати цю справу або інформувати населення у перекрученому вигляді. Народний депутат повідомив, що одразу після свого виступу він передасть до тимчасової слідчої комісії текст заяви офіцера СБУ Миколи Мельниченка та ще одну відеокасету, на якій офіцер особисто зачитує текст своєї заяви. За словами О. Мороза, з неї виплівають нові деталі у справі зникнення Гонгадзе, а також свідчення, що до замаху в Кривому Розі на кандидата у Президенти Наталію Вітренко на виборах 1999 року були причетні спецслужби. Олександр Мороз сказав, що свідчення офіцера про теракт у Кривому Розі ним уже передано до органів прокуратури.

Народні депутати наголошували, що «справа зникнення журналіста Георгія Гонгадзе слави Україні не принесе». Але було б набагато гірше, коли б під час її розгляду та розслідування виникли перешкоди, які унеможливили б встановлення істини на підставі Конституції і законів України.

По закінченні обговорення Іван Плющ запевнив, що запропонований проект постанови буде першим поставлено на голосування у четвер. Сесія також має визначитися щодо процедури голосування на цьому спеціальному засіданні, якщо таку постанову буде схвалено.

Далі парламентарії обговорили проект закону про національну програму сприяння розвиткові малого підприємництва на 2000—2001 роки, проект закону про внесення змін до Кримінально-процесуального кодексу України та Закону України «Про попереднє ув'язнення» (щодо строків тримання під вартою та допуску захисника на побачення) та проект закону про митний тариф.

Анатолій КАРАСЬ.

Без кризи влади

Заступник Голови Верховної Ради України зустрівся з делегацією Сайму Латвійської Республіки на чолі з віце-спікером Гундарсом Боярсом. Під час зустрічі відбувся обмін досвідом парламентської роботи, зокрема в аспектах побудови демократичного суспільства та інтеграції в європейську спільноту.

Степан Гавриш зазначив, що саме створення правоцентристської більшості у Верховній Раді дало змогу бюджетну дискусію перевести у прагматичну площину. Бюджет став реальнішим, змінено мотивацію макроекономічних показників.

Торкаючись теми закриття ЧАЕС, заступник Голови ВР підкреслив, що Захід має усвідомлювати, що цей крок поставив Україну «на межу енергетичного балансу» і висловив сподівання на іноземну допомогу в розв'язанні енергетичних проблем.

Обговорюючи розвиток демократії в Україні, С. Гавриш заявив, що факт переходу «справи Гонгадзе» з кримінальної площини у політичну свідчить саме про демократизацію суспільства. На його думку, події, що розгортаються навколо цієї справи, «не можуть бути початком серйозної кризи влади в державі», а рішення з цього питання ВР прийме тільки після отримання незаперечних доказів тверджень депутата Мороза.

ЧАЕС закриють — проблеми залишаться

Сьогодні розпочинаються заходи, присвячені закриттю Чорнобильської атомної електростанції. Президент України Леонід Кучма відвідає ЧАЕС та місто атомників Славутич. Глава держави покладе квіти до пам'ятника загиблим ліквідаторам чорнобильської аварії «Прометей», заслухає інформацію генерального директора станції про ситуацію на ЧАЕС, ознайомиться з поточним станом експлуатації третього енергоблока, технологією і процедурою його зупинки, порядком обслуговування станції після її закриття.

День закриття ЧАЕС, 15 грудня, розпочнеться молебнем у Софійському соборі Києва в пам'ять загиблих ліквідаторів. Президент України в Маріїнському палаці зустрінеться з керівниками іноземних делегацій, що прибудуть на церемонію закриття ЧАЕС.

15 грудня о 12-й годині Україна виконає свої зобов'язання перед світовою спільнотою: зупинить третій енергоблок ЧАЕС і тим самим розпочне процес закриття станції. О 13-й годині в Національному палаці «Україна» відбудеться урочисте зібрання громадськості та іноземних гостей з нагоди закриття ЧАЕС.

«Погориння»

Таку назву одержало нове об'єднання на Рівненщині, до якого увійшли обласні організації партій центристського спрямування. Серед них — НДП, Партія регіонального відродження, Українська християнсько-демократична партія та інші, а також обласні відділення творчих спілок художників, музикантів, численні громадські організації.

«Погориння» збирається максимально реалізувати свої можливості на наступних виборах до Верховної Ради та у місцеві органи влади.

Олександра ЮРКОВА.

Людям на добро

Депутат в окрузі

Плідним був на контакти, зустрічі з виборцями цьогорічний листопад для народного депутата України Федора Шпига. Завдяки його енергійним зусиллям у Талалаївській середній школі, в якій навчається майже тисяча дітей з райцентру та сусідніх сіл, урочисто відкрито комп'ютерний клас. А це не мало не багато 14 комп'ютерів, принтер та ксерокс. Солідна допомога від нього надійшла днями і дітям Прилук. Народний депутат взяв участь у роботі сесій рад округу, провів бесіди з керівниками, депутатами, мешканцями багатьох міст і сіл.

Позитивно сприйнята в регіоні недавно укладена за ініціативою Ф. Шпига довгострокова угода про стратегічне партнерство між облдержадміністрацією та АКБ «Аваль» щодо фінансово-кредитної підтримки пріоритетних інвестиційних проектів у промисловості, малому бізнесі, житловому будівництві. Слід зазначити, що за останні два роки підприємства, сільгоспкооперативи лише 210 округу отримали від банку пільгових кредитів на суму 3810000 гривень. Завдяки цьому польові роботи загалом завершено успішно.

Федір Шпиг як великий шанувальник футболу активізував останнім часом і спортивне життя юних, забезпечивши дитячі колективи спортивною формою, м'ячами. Південна Чернігівщина задоволена плідною, конкретною і взаємовигідною співпрацею зі своїм депутатом.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

До парламенту не потрапили яскраві особистості, знехтувано волю шести мільйонів виборців

Що засвідчили вибори 1998 року до Верховної Ради України за партійними списками? До цього питання доречно повернутися з огляду на дискусію щодо варіантів майбутньої системи виборів народних депутатів України.

Комуністична партія України отримала підтримку 6 550 353 громадян України. Завдяки 4-відсотковому бар'єру —84 мандати. Якби вибори проходили без бар'єра, КПУ здобула б лише 61-ше місце в національному парламенті. Бар'єр подарував КПУ додатково 23 мандати.

Виборчий блок Соціалістичної та Селянської партій України «За правду, за народ, за Україну!» здобув 2 273 788 голосів виборців. З допомогою 4-відсоткового бар'єра цей блок отримав 29 місць у Верховній Раді України. Якби вибори відбулися без прохідного процентного бар'єра, СПУ і СелПУ отримали б лише 21 мандат. Бар'єр подарував соціалістам і селянам додатково 8 місць.

За Прогресивну соціалістичну партію України проголосувало 1 075 118 осіб. ПСПУ здобула 14 місць у Верховній Раді завдяки 4-відсотковому бар'єру. Без бар'єра ця партія мала б лише 10 мандатів. Завдяки існуючій системі прогресивні соціалісти виборoли додатково 4 місця.

Отже, згадані партії отримали як «призові нагороди» додатково 35 депутатських мандатів.

(Закінчення на 7-й стор.).

Хто тут експерт? Щось не зрозуміло

Доки вирують пристрасті довкола скандальних аудіо- і відеозаписів; доки сперечаються, яка експертиза — вітчизняна чи закордонна — законніша чи незалежніша; доки фахівці у цивільному і з погонами контраргументують одне одного, чи можна засунути диктофон під диван без ніжок і, якщо можна, то одній людині чи групі осіб, прес-секретар Президента довів до відома журналістів на позавчорашньому брифінгу: Леонід Кучма жодних протиправних доручень правоохоронним органам не давав. Ні стосовно Георгія Гонгадзе, ні інших журналістів. Усе це, цитує пан Мартиненко главу держави, «широкомасштабна провокація». До остаточної правової крапки над «і» в цій історії з Президентом ніхто й не сперечається. Але його речник трохи нас спантеличив, коли вже «від імені себе» додав: що це фальшивка, було сказано майже паралельно із заявою Мороза. «Це сказала прес-служба Президента в той самий день».

Прес-служба Президента, звичайно, — велика сила. Але щось досі не чути було про її успіхи в галузі проведення експертиз. А шкода. Могли б і наші, і закордонні експерти повчитись, як з першої миті вирізнити фальшивку від достовірного запису. Цікаво, якими методами користувалися «місцеві фахівці», крім зрозумілого для всіх нас почуття відданості Президентові?

Але не тільки в прес-службі працюють віддані люди. Всім журналістам образливо за звинувачення на адресу найвищої посадової особи в державі. Тому нам також цікаво дізнатися, хто залагодить хід розслідування гучної справи: від зникнення самого Гонгадзе — до вивчення деталей, пов'язаних із діяльністю Миколи Мельниченка? Чому досі не проведено ідентифікацію тіла, знайденого під Таращею? Невже правоохоронці чекали, коли пан Мартиненко їм нагадає побажання Президента: він за найскоріше проведення слідства, в тому числі і експертизи тіла. «Тут не може бути жодних затримок, суб'єктивних факторів, а експертиза проведена так швидко, наскільки це можливо», — цілком справедливо підказує силовикам Леонід Данилович.

До речі, з інтернет-опитування, яке протягом двох днів проводило агентство «Інтерфакс-Україна», 79% учасників упевнені, що тільки західні спеціалісти можуть провести об'єктивну експертизу аудіозапису, оприлюдненого Морозом. І тільки 1% схильний довіряти Генпрокуратурі і російським експертам. Шкода, що в переліку наукових інстанцій не було прес-служби Президента. Цікаво, скільки відсотків довіри набрали б фахівці з Банкової?

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Газова справедливість 2001 року

Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» наступного року поставлятиме газ передусім побутовим споживачам, а залишок — теплоелектростанціям. Таке розпорядження Кабінету Міністрів України, викладене в Порядку забезпечення галузей національної економіки та населення природним газом у 2001 році.

За попередніми прогнозами, споживання природного газу в Україні в 2001 році становитиме 76 млрд. кубометрів. Плановано, що за рахунок своїх ресурсів «Нафтогаз України» поставить близько 18 млрд. куб. м населенню, 1,2 млрд. куб. м — бюджетним організаціям і 12 млрд. куб. м — підприємствам теплокомуненерго. Решта обсягу газу дістанеться тепловим електростанціям.

Згідно з документом Кабміну, після пріоритетного розподілу газу «Нафтогаз України» на його залишок можуть претендувати ТЕС. А промисловим споживачам газ подаватимуть газовидобувні підприємства, що не входять до складу НАК «Нафтогаз України», ДАК «Чорноморнафтогаз», а також постачальники газу, які його отримують за зовнішньоекономічними контрактами, крім палива, отримуваного НАК як плати за транзит російського газу.

Поставки проводитимуть залежно від рівня оплачених обсягів спожитого газу, а реалізацію палива всім категоріям споживачів здійснюватимуть лише при його 100-відсотковій оплаті. Боржників буде від'єднано від газопостачання.

Фотофакт

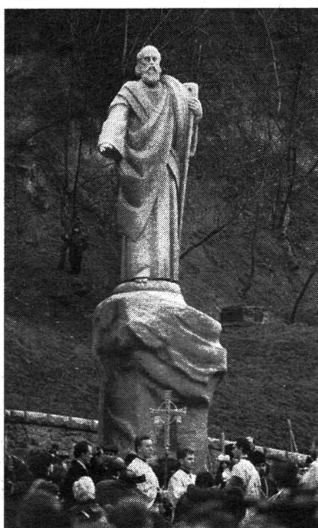

У столиці відбулося освячення хреста на каплиці святого Андрія Первозваного, а також відкриття пам'ятного знака на честь Першоапостола.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Остання надія Надії Іванівни

Репортаж

— Чи не могли б ви виділити нам ліки, передусім для серця й заспокійливе? — з таким проханням звернулася завідувачка відділу соціального захисту населення Світлана Сапкова до працівника аптечного бізнесу. — Ми без них прийом не можемо вести.

Світлана Петрівна недарма казала про заспокійливе —уже перша відвідувачка почала розповідь зі сліз. Мати-одиначка, з немовлям на руках... Світлана Петрівна, одразу впізнавши жінку, повідомила, що рішення про матеріальну допомогу буде прийнято на найближчому засіданні міськвиконкому. Жінка пішла з надією.

Одноразова допомога становить від 15 до 30 гривень. І як непросто буває пояснити пенсіонерові, чорнобильцю, що виділити йому 300 гривень на операцію міськвиконком просто не має змоги.

... У кабінет ввійшла пенсіонерка. Чоловік і діти Надії Іванівни померли, тож допомогти грошима на лікування нікому. Інша відвідувачка — інша доля. Покинув чоловік, а діти-студенти не можуть матеріально підтримати хвору матір.

Нерідко трапляється й таке: уся сім'я працює на підприємствах, де давно не виплачують зарплати. Тож живуть за рахунок батьків-пенсіонерів. Та чи надовго вистачить двох пенсій?

Жіночку із заплаканими очима привела сюди смерть батька. Померлий виявився «нічиїм», бо ніде не працював, не був пенсіонером і не перебував на обліку в центрі зайнятості, тож допомогу на поховання можуть виплатити тільки тут. Цього року вже витрачено 25,5 тисячі гривень на поховання 168 осіб, чиїм родинам так само не було звідки чекати допомоги.

Часто звертаються сюди інваліди (одноразову допомогу вже одержали 940 осіб), багатодітні родини, діти-сироти. Завдяки відділу соціального захисту населення міськвиконкому в місті благодійні обіди щодня відвідує тисяча громадян. Але з нового року гарячі обіди відновлять лише після того, як буде прийнято міський бюджет на 2001 рік.

За рішенням Житомирського міськвиконкому, за 11 місяців цього року 3360 житомирян одержали одноразову матеріальну допомогу на загальну суму 116 тисяч гривень.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Рояль у кущах

Коментар

Перший віце-прем'єр Юрій Єхануров повідомив журналістам про намір уряду до кінця грудня затвердити і передати на розгляд Верховної Ради проект держпрограми соціально-економічного розвитку на 2001 рік. Нині його дошліфовують у Міністерстві економіки.

Вельми промовистий намір. До цього жодний уряд не пропонував законодавцям такої програми, хоча раніше держбюджети спиралися саме на її розгорнуті документи. Вони, як правило, включають стрижневі засади бюджетної, податкової, грошово-кредитної та валютно-курсової політики. Через те, що досі ми мали дуже специфічний бюджетний процес, а наші уряди полюбляли режим ручного управління економікою, країна фактично танцювала під рояль, який стояв у кущах. Парадокс: уряд Віктора Ющенка звинувачують у ручному управлінні так само, проте він тягне рояль на сцену.

Судячи з того, що проект, за словами Юрія Єханурова, складається зі 150 сторінок і шести додатків, законодавці навряд чи встигнуть предметно розібратися в усіх його аспектах. Але проект цікавий, як-то кажуть, у цілому. І, безперечно, відповідає на запитання, наскільки серйозні потуги вітчизняної економіки забезпечити приріст валового внутрішнього продукту на чотири відсотки. Довкола урядових заяв з цього приводу чимало спекуляцій. Дехто стверджує, що оркестр Віктора Ющенка фальшивить, а бюджетна партитура не така вже й соціальна, як її представляють.

Тепер є можливість у цьому переконатися.

Сергій ВЛАД.

Кінематограф

Проня любила кіно, а кіно любить Проню!

Як свідчить всенародно-любимий фільм «За двома зайцями», Проня Прокопівна любила кінематограф. Нині, здається, кінематограф хоче віддати Проні борг любові. Є ідея зняти художньо-документальну стрічку про актрису Маргариту Криницину та її ролі, серед яких справжнім діамантом сяє Проня. Вже відоме й ім'я режисера — Людмила Михалевич (їй належить, зокрема, творчий кінопортрет актриси Раїси Недашківської). Нині йде підготовка до зйомок і утрясаються фінансові проблеми. З метою збору коштів на фільм відкрито іменний рахунок, куди кожен бажаючий (якщо він не Голохвастов-с!) може надіслати цільову допомогу: поточний рахунок 2909415, МФО 322971, ідентифікаційний код 20042615, одержувач 44 КФ АППБ «Аваль» по вкладу GD 0000084, Криницiній Маргариті Василівні.

На аренах країни і світу

Спорт

Спортивна гімнастика. Кубок світу. Фінальний турнір-1999/2000. Глазго (Шотландія). «Braehead arena». Лідер збірної України Олександр Береш завоював золоту медаль у вправах на поперечині.

Гандбол. Чемпіонат Європи. Жінки. Румунія. Перемігши в черговому матчі румунських гандболісток — 23:21, збірна України достроково вийшла до півфіналу і одночасно забронювала собі путівку до фінального турніру чемпіонату світу без відбіркових змагань.

Хокей. Чемпіонат світу. Юніори (U20). Перший дивізіон. Німеччина (Ландсберг і Фюссен). Збірна України виграла свій другий матч, здолавши команду Польщі — 5:2.

Видатний український хокеїст Дмитро Христич, який донедавна значився в лавах клубу «Торонто Мейпл Лівз», відтепер виступатиме за «Вашингтон Кепітелз». До речі, в цьому клубі Христич розпочав свою славну кар'єру професіонала. Після від'їзду зі столиці США Дмитро пограв за «Лос-Анджелес Кінгз», «Бостон Брюїнз» і «Торонто». В НХЛ він провів 700 матчів, закинув 240 шайб, зробив 306 результативних передач, набрав 402 штрафні хвилини.

Баскетбол. Чемпіонат ПЄБЛ. **БК «Київ» (Україна) — «Конеско» (Нідерланди, Ден Хедер). 82:69 (32:38).** І цей суперник, як і попередній — англійський «Лондон Тауерс», виявився солідний. Команду добре вкомплектовано за рахунок темношкірих виконавців зі США. Гості вели перед протягом тривалого часу, виграли першу половину зустрічі. Але кияни виявили неабиякі вольові якості. А до перемоги їх вів граючий тренер, 36-річний олімпійський чемпіон Олександр Волков. БК «Київ» зробив чудовий подарунок колективу Палацу спорту столиці, який того вечора урочисто відзначав своє 40-річчя. Наступний поєдинок в чемпіонаті ПЄБЛ відбудеться 17 грудня. Кияни зіграють у Пермі (Росія) проти клубу «Урал грейт».

В. Б.

У номер

■ Рівне

На «Рівнеобленерго» сім охочих

Конкурсна комісія з продажу пакета акцій ДАЕК «Рівнеобленерго» вже визначила учасників тендеру. Це сім солідних іноземних компаній, які займаються виробництвом і реалізацією електроенергії на світовому ринку і які погоджуються на стартову ціну за 75 відсотків плюс одна акція. Схоже, вже у лютому стане відомий новий власник «Рівнеобленерго».

— За оцінками спеціалістів, «Рівнеобленерго» — одне з найпривабливіших для приватизації, — каже член конкурсної комісії, заступник голови Рівненської облдержадміністрації Анатолій Юхименко. — Бо має найменшу заборгованість перед енергоринком за отриману електроенергію, а також оплачує поточне її використання.

■ Донецьк

Виживаємо, бо в «тіні» заробляємо?

Фахівці Донецького обласного управління статистики, які досліджують сімейні бюджети, зафіксували цікавий факт: населення витрачає грошей на 30 відсотків більше, ніж заробляє.

Начальник управління Раїса Віленчук пояснює це тим, що в області сформувався неформальний (читай — «тіньовий») ринок зайнятості. Чимало громадян числяться в одному місці, а гроші заробляють у другому. Дедалі більше людей не сплачують податків і в той самий час претендують на субсидії тощо.

І все-таки заробітна плата залишається основним джерелом доходу населення: цього року вона становить 321 гривню на місяць, що на 30 відсотків більше, ніж торік. Як стверджує статистика, вперше за останні три роки її зростання випереджає індекс інфляції.

■ Одним абзацом

■ Київська міська рада прийняла рішення змінити назви деяких вулиць столиці. Так, вулицю Косіора буде перейменовано на вулицю В'ячеслава Чорновола. Частина вулиць Кутузова та Щорса носитиме ім'я актора Михайла Задніпровського.

■ Сьогодні на Донеччині для реалізації в спеціальному інвестиційному режимі схвалено 106 проектів загальною вартістю 706 млн. доларів.

■ На Тернопільщині, на батьківщині першого козацького гетьмана України Байди — Дмитра Вишневецького — відбулася велика рада українського козацтва.

■ В Україні відновлено енергопостачання в 60% населених пунктів, що постраждали від стихійного лиха наприкінці листопада — на початку грудня.

■ Під час ремонтних робіт з відновлення енергопостачання у західних районах Черкащини, що постраждали від крижаної стихії, загинуло двоє осіб. З 167 населених пунктів, які залишилися без світла, у 61 завершено відбудову електроліній.

■ У два-три рази зросли ціни на хліб у Первомайську. Це зумовлено стихією, коли через відключення електроструму зупинилися великі хлібопекарні. У Миколаївській області, *повідомляє наш кореспондент Георгій Воротнюк,* попит мають свічки, які нині коштують у кілька разів більше, ніж до стихійного лиха.

■ У радгоспі ім. Дзержинського Сімферопольського району через низьку температуру в класах школярі вже третій тиждень сидять удома. Вимушені «холодні» канікули тривають й у дітей міста Щолкіне (Східний Крим).

■ Фотофакт

«Місія духовності» — так називається акція, яку проводять творчі сили Запоріжжя. Щосуботи митці організовують концерти, виставки: знайомлять людей із кращими зразками народної та світової культури.

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

Наполовину менші податки — наполовину більший бюджет

Готується законопроект

Твердження, яке винесено в заголовок, на перший погляд здається неймовірним. Але, ознайомившись зі змістом публікації, гадаю, читач зі мною погодиться. І не випадково. Робочі місця, пенсії, соціальні виплати, податки, бюджет — усе пов'язано воєдино і залежить від стану казни.

Проблема наповнюваності бюджету хвилює й мене, а розв'язання її бачиться у зміні механізму сплати податків. У цьому зв'язку я запропонував законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про податок на додану вартість».

У поправку до нього закладено досить просту ідею. Сенс її зводиться до технічного поділу банківських розрахункових рахунків, які належать суб'єктам підприємницької діяльності, на основний і спеціальний податковий. Пропоновано взаємозаліки між різними суб'єктами господарювання проводити через основний і паралельно — через спеціальний податковий рахунок. З останнього сплачують податок на додану вартість, а також, за бажанням платника, й інші податки, збори та обов'язкові платежі. У тому випадку, коли на податковому рахунку коштів для розрахунків буде замало, їх у потрібному обсягу можна буде переказати з основного на податковий рахунок. Як результат — усі податки, збори і обов'язкові платежі мають сплачувати виняткова із спеціального податкового рахунку. Інакше кажучи, пропоновано систематизувати фінансові потоки.

Що це дає? По-перше, змінюється динаміка наповнення бюджету. Йому, тобто бюджету, не треба буде чекати на такі потрібні кошти місяць або ще більше. Гроші надійдуть тоді, коли здійснено фінансову операцію. Крім того, можливість сплачувати зі спеціального рахунку й інші податки, збори і обов'язкові платежі позитивно вплине на наповнюваність місцевих бюджетів, що також має велике значення.

По-друге, запровадження такого рахунку ліквідує економічну доцільність існування так званих конвертаційних центрів, тобто фірм, які переводять безготівкові кошти в готівку. Як відомо, головна мета таких «конвертів» — ухиляння від сплати податків. Застосування передбачуваного порядку розрахунків з бюджетом цьому заважає, бо грошові кошти зі спеціального рахунку готівкою отримати неможливо, а отже — не можна обминути податкове законодавство. В країні одразу буде ліквідовано злочинну індустрію переведення грошей у готівку. Все це буде вагомим приводом для всіх суб'єктів підприємницької діяльності вчасно сплачувати податки і виведе значну частину капіталів із «тіньового» обороту.

Далі. «Детінізація» економіки має призвести до істотного поліпшення надходжень до бюджету. Попередні розрахунки показують, що ця сума може дорівнювати 18—20 млрд. гривень на рік. Зростання дохідної частини бюджету дозволить піти на зменшення податків, а звільнені кошти реінвестувати у виробництво, створити нові робочі місця, дати людям роботу й зарплату.

Запровадження спеціальних податкових рахунків призведе до ліквідації таких понять, як картотека з податкових відрахувань, арешт майна та його продаж за бюджетні борги, тому, що із спецрахунку кошти можуть бути використані виключно для розрахунків по податкових зобов'язаннях.

Пропоновані зміни до закону не змінюють наявного порядку виникнення податкових зобов'язань чи права того, хто сплачує податок, на податковий кредит, порядку сплати податку на додану вартість під час проведення товарообмінних, експортно-імпортних операцій тощо. Незмінними залишаються також правила ведення бухгалтерського і податкового обліків. Пропоновано змінити лише схему сплати податків, використовуючи при цьому спеціальний податковий рахунок.

Відповідно до внесеного законопроекту контроль за порядком здійснення операцій на спеціальних рахунках покладено на банківські установи, де їх відкрито, а за порушення цього порядку пропоновано органам державної служби застосовувати до них фінансові санкції в розмірах, достатніх для компенсації бюджету.

Враховуючи наявність висококваліфікованого персоналу та оснащення банків сучасним обладнанням, комп'ютерними технологіями і спеціальним програмним забезпеченням, в яке, мабуть, доведеться внести відповідні корективи, збільшення кількості банківських операцій під час застосування такого порядку сплати податків неістотне. Мало того, банки зацікавлені в збільшенні обсягів послуг, що вони надають.

Слід до того ж зазначити, що запровадження запропонованого механізму поділу рахунків не потребує додаткового бюджетного фінансування, а операційні видатки банки компенсують платою за надані послуги.

Для суб'єктів підприємницької діяльності, котрі за обсягом грошового обігу є платниками податку на додану вартість, суми додаткових видатків за банківські послуги будуть незначні і, гадаю, не зможуть призвести до масових банкрутств.

Передбачаю звинувачення у спробі вилучити частину обігових коштів платника податку і нібито «заморозити» їх на спеціальному податковому рахунку. Заперечуючи це, хочу навести простий приклад. Податковий прес у структурі грошового обігу платників ПДВ становить не 20, а за 50 відсотків, так що «морозити» на ньому буде нічого. Спецрахунок доведеться весь час поповнювати. Коли уявити ситуацію, що суб'єкт господарювання сплачуватиме з даного рахунку лише податок на додану вартість, то тоді спецрахунок або «обнулиться», або на ньому залишаться кошти, що будуть різницею між податковим кредитом і податковими зобов'язаннями. Інакше кажучи, на спеціальному рахунку проходитиме постійний рух грошових коштів, а не «заморожування» їх.

Не таємниця, що зміна порядку сплати податків вимагатиме певного корегування Бюджетного кодексу й Закону України «Про Державний бюджет України на 2001 рік». Відповідні законопроекти направлено в комітети Верховної Ради і Кабінет Міністрів України. Сподіваюся, їх уважно вивчать.

Чи є противники цих нововведень? Звичайно. Це ті особи, котрі так чи так пов'язані з «тіньовими» структурами і центрами, що займаються переведенням грошей у готівку.

Упевнений: знайдуться сили, котрі спробують завадити впровадженню перелічених вище поправок і доповнень. Але також упевнений у тому, що прибічників цих простих для розуміння і важливих для економіки країни нововведень буде набагато більше. Настав час поставити надійний системний заслін розкраданню бюджетних коштів. Розраховую, що матиму в цьому активну підтримку моїх колег-депутатів, незалежно від їхньої партійної приналежності, котрим не байдужа доля нашого народу й України. Гадаю, що винесені законопроекти треба розглянути на сесії негайно.

Микола ПЕСОЦЬКИЙ,
народний депутат України.

Всі ми ходимо під «Колумбом»

Декілька років тому газета «Голос України» відіграла чи не найголовнішу роль у розвитку виробництва прапорової продукції у країні. Історія проста. В одному з номерів «ГУ» було опубліковано невеличку замітку про те, що Луганське СП «Колумб» почало випуск державних прапорів із застосуванням досить цікавої технології. На мові фахівців такий спосіб називається термосублімаційним друком. А щоб було зрозуміло неспеціалістові, пояснимо, що йдеться про термічне перенесення спеціального фарбника з паперу на молекулярному рівні. Така технологія забезпечує яскраве офарблення, стійке до дії сонячної радіації та інших погодних умов. Завдяки цьому луганські прапори служать досить довго. Причина їхнього «довголіття» ще й у тому, що для полотнищ використовують лише міцне поліефірне полотно, спеціально виготовлене у відповідності з технологічним завданням фірми. Продукція зацікавила багатьох. Навіть привернула увагу Кабінету Міністрів. І як результат «Колумб» незабаром отримав солідне державне замовлення.

Навряд чи хтось знає, що Державний прапор на будинку Верховної Ради виготовлений саме «Колумбом». Кажуть, раніше полотнища рвалися так часто, що за поганої, вітряної погоди їх доводилося міняти кілька разів на день. Але після того, як Кабмін повністю віддав перевагу луганській продукції, потреба в частій заміні стяга відпала, бо полотнище витримує навантаження протягом тьох місяців. Виходить, що невелике приватне підприємство допомогло нашому урядові зекономити кошти за статтею своїх господарчих видатків.

Сьогодні «Колумб» — чи не найголовніший виробник прапорової продукції в Україні. Причиною такої популярності та затребуваності луганського підприємства стало аж ніяк не випадкове везіння, а насамперед — висока якість прапорів. Тому сьогодні йому доручають виконання найвідповідальніших державних замовлень. Наприклад, Військово-Морськи сили країни — від стягів до сигнальних прапорів — в основному перейшли на атрибутику луганського виробництва. Перевагу луганчанам було віддано після тривалого випробовування прапорів на флагмані ВМС України «Гетьман Сагайдачний» під час походу української ескадри з дружнім візитом до американського берега. Робота СП «Колумб» отримала тоді заслужено високу оцінку, бо, крім розробок суто технологічного характеру, його фахівці спільно з Міністерством оборони та Українським геральдичним товариством брали безпосередню участь у розробці прапорів Військово-Морських сил. А це був солідний пакет — ціла група атрибутів, до якої входять знамена і командувача флоту, і Верховного командування, і старшого на рейді та інші символи, без яких флот не може обійтися. Фахівці підприємства підготували одразу кілька комп'ютерних версій, і така скрупульозна робота, творча напруга дали гарний результат, а головне — досвід, який знадобився в майбутньому. «Колумб» уже «вдягнув» у атрибутику українських прикордонників, податківців і митників.

Одне слово, після невеличкої замітки в «Голосі України» і одержання державних замовлень виробництво прапорів на «Колумбі» почало активно розвиватися. Але його керівники зіткнулися з проблемою, розв'язанням якої, як з'ясувалося, в державі ніхто серйозно не займався. Хіба що розмова йшла на рівні опонентів. Проблема полягала в тому: що тривалий час ніхто, по суті, не знав, які ж кольори має представляти національний Державний прапор України. Хоча їх було затверджено постановою Верховної Ради ще 1992 року. Тому в країні можна було побачити стяги різних розцвіток, починаючи від блідо-блакитного і закінчуючи оранжевим та фіолетовим. На це в «Колумбі» звернули увагу ще 1995 року під час виготовлення головного прапора країни на будинку Верховної Ради. Спеціалісти взялися підготувати декілька варіантів кольорового вирішення — адже синій колір має багато відтінків. Ні на йоту не відступили від державних стандартів, які закріплено Конституцією України. Після численних погоджень на рівні Верховної Ради, адміністрації Президента, Українського геральдичного товариства України, було ухвалено один із варіантів. Можна сказати, що саме «Колумб» став розробником кольору Державного прапора і технічних умов його виготовлення.

На відміну від досить розповсюдженого шовкотрафаретного друку, термосублімаційний дає змогу отримати на тканині повнобарвну картину на рівні репродукцій портретів, пейзажів тощо. Цей друк передає всі бажані відтінки і напівтони. Тому малюнок виходить яскравим, соковитим, трохи об'ємним. Цю особливість технології знову-таки було помічено на державному рівні. Кілька років тому «Колумб» отримав замовлення на виготовлення 400 портретів Шевченка для урядових подарунків. Але одразу приступити до виконання замовлення не зміг. З'ясувалося, що ні в Луганську, ні в Києві не знайшлося годящого зображення великого Кобзаря, з якого можна було б зробити якісну репродукцію. Місцеві художники також не змогли упоратися із завданням, яке їм дали фахівці «Колумба». Пошуки варіантів нарешті увінчалися успіхом: в одному зі столичних музеїв знайшли маловідомий портрет Шевченка. З нього зробили копію в темно-коричневому варіанті. Тепер цей портрет у виконанні «Колумба» можна побачити в багатьох іноземних посольствах, представництвах, міжнародних громадських організаціях та ін.

«Колумб» весь час вдосконалює свою технологію. Завдяки тому, що повнокольоровий друк можна зробити на будь-якому матеріалі — від каменю до металу, — на підприємстві нині налагоджують виробництво представницької продукції, так званих VIP-сувенірів. В Україні цим поки що ніхто не займається. А паралельно директор підприємства Михайло Столпер створює своєрідний музей прапорової продукції. Тут є, що подивитися. Але головний експонат, звичайно ж, той перший прапор «Колумба», який витримав тримісячне випробування на будинку Верховної Ради. Кольору він не втратив, лише нижній край дещо обтріпався...

Алла АНТИПОВА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Саме «Колумб» став розробником кольору Державного прапора України

Фотофакт

«Благословенний Білл-миротворець», «Харизматик вступив у ближній бій», «Майстер джедай, що несе мир» — це лише деякі з безлічі радісних заголовків ірландських газет, котрі вийшли в день візиту до країни американського президента. Як один із головних учасників мирного врегулювання в Ірландії, Клінтон прибув сюди з метою зміцнення мирного процесу. «Не можна перемогти, якщо сусід програв», — сказав ірландцям президент США на зустрічі в Белфасті.

Фото АП.

Заберіть у дитини мобільний телефон!

Якби мобільні телефони були продуктами харчування, вони ніколи б не отримали дозвіл на використання через занадто велику невизначеність щодо їх безпеки, вважає англійський біофізик Джерард Хайленд.

Особливе занепокоєння викликає той факт, що багато хто з дітей має справу з мобільними телефонами. Регулярне використання мобільних телефонів збільшує ризик захворювань, пов'язаних із втратою пам'яті, порушенням сну та головним болем. У дітей це може проявлятися особливо гостро, бо їхня імунна система ще недостатньо зміцніла. Доктор Хайленд вважає головним дію низькочастотного випромінювання. Воно може взаємодіяти з власним випромінюванням клітин людського тіла. Але вчений визнає, що достеменно встановити існування такого зв'язку буде важко. Передусім через різні індивідуальні реакції на зовнішню дію: те, що викликає порушення в однієї людини, може не позначитися на іншій.

Однак урядова комісія, в рамках роботи якої проводилися дослідження, рекомендує захистити дітей від мобільних телефонів.

Кронпринц Норвегії одружується з Попелюшкою

Королевою Норвегії може стати «попелюшка» з народу Метте-Маріт Тьєссем Хейбі. Нинішній король Гаральд V сповістив уряд про те, що його син — кронпринц Хокон і ця проста дівчина заручені.

Ще кілька місяців тому Норвегія була збентежена чутками про вибір серця принца-наступника. Інтерес громадськості можна пояснити, адже 26-річна Метте-Маріт, яка навчається в університеті Осло, — не тільки дівчина з народу. Вона, як висловлюються в Норвегії, «мала стосунок до кримінального середовища». Річ у тім, що її колишнього залицяльника звинуватили в пияцтві, бешкетуванні та потягу до наркотиків. Мало того, у Метте-Маріт є трирічний синок. Однак королівський двір заявив, що саму дівчину не помічено в чомусь ганебному. На прес-конференції в Осло кронпринц Хокон і Метте-Маріт повідомили, що мають намір одружитися 25 серпня. Норвезькі газети стверджують: обоє вони просто «випромінювали щастя». Дівчину запитали, якою вона бачить себе в ролі майбутньої королеви (вона стане нею, коли Хокон буде королем). «Передусім я рада тому, що вийду заміж за Хокона. А потім я візьму на себе ту роль, що мені випаде», — досить дипломатично відповіла Метте-Маріт.

Погоджуючись на цей шлюб, королівський двір Норвегії демонструє нове, демократичне, розуміння дійсності, вважаючи, що в матері-одиначки з народу немає перешкод на шляху до того, щоб стати членом родини короля. До речі, це характерно й для інших монархій Північної Європи. Датський принц Йоахим одружився кілька років тому з дівчиною із Гонконгу Александрою Манлей.

Марат ЗУБКО.

Гельсінкі.

Утеплити вікна, пересісти на електрички...

А як у них?

Зростання цін на нафту на світовому ринку змусило уряд Німеччини негайно вживати заходів, спрямованих на зменшення видатків у всіх галузях, що використовують нафтопродукти. Розгорнулася рекламна кампанія за краще збереження газу, електрики, всіх енергоносіїв, що забезпечують тепло. Часом вони схожі на заклики радянської доби: «Товариші, йдучи з роботи, вимикайте світло!» з тією лише різницею, що організатори підсилюють заклики справою, «забудькуватим» про економію нагадують рахунки комунальних служб, які вже попередили, що вони зросли.

Добряче задумалися також власники і приватних машин, і автотранспортних підприємств, яким не пощастило особливо: з уведенням восени екологічного податку, що доповнив податок на мінеральне паливо, ціни на бензин зросли на 20 пфенігів за літр, а з нового року вони збільшаться ще на 7 пфенігів. Причому незалежно від цін на світовому ринку. Попереду ще три таких підвищення. Адже Партія зелених аж ніяк не відмовлялася від думки про те, що їзда на авто — розкіш і обходиться людям занадто дешево. Щоправда, підвищити ціну на бензин до 5 марок за літр їм не вдалось, але прихильники цієї ідеї від неї не відмовилися: витрати на утримання авто збільшуються швидше, ніж зарплата. За останні 9 років вони зросли на 30 відсотків. Невеликий «Опель-Корза» обходиться його власникові стільки, скільки він заплатив би за оренду трикімнатної квартири — у середньому 1600—1800 марок. Крім цього, з нового року скасовують пільги на машини із каталізатором, що додатково здорожчає їзду. Та й отримання прав водія стане новачкові на 70 марок дорожче, адже година навчання тепер коштуватиме на одну марку дорожче. Середньому бюргерові машина стає не по кишені, принаймні використання її, як це було раніше. Щоправда, прямо-таки вбивче зростання цін на бензин і дизельне паливо, найпевніше, значно зменшить кількість бажаючих сісти за кермо автомобіля.

Уряд пропонує своє розв'язання проблеми — інвестує близько 6 мільярдів марок у розвиток громадського транспорту, зокрема залізничного. Треба сказати, що електрички у Німеччині, хоча і не дешеві, але надзвичайно зручний вид транспорту, який не залежить від «пробок» на вулицях чи проведення різних громадських та політичних заходів, що іноді надовго блокують рух. І ціни за його послуги хоч і зростають, але набагато повільніше, ніж за користування автомобілем. Скажімо, вартість місячного проїзного квитка за останні два роки зросла на 5 марок. Схоже, багатьом користувачам власних машин доведеться пересісти на електрички, вагони яких стають дедалі більш схожі на комфортабельний салон автомобіля та ще з електронним табло, що повідомляють про ваше пересування різноманітну інформацію — від напрямку руху, назв станцій, часу та навіть зазначення, на який бік платформи треба виходити. Підраховано, що зменшення кількості користувачів автомобілями, а простіше кажучи, пересадка на електричку, принесе державній казні двозначні мільярдні суми.

Не менше уваги приділяє уряд Герхарда Шрьодера і енергозбережним технологіям. Тільки на дослідні роботи в цій галузі вже виділено 300 мільйонів марок. Нова енергетична політика «червоно-зеленої» коаліції здійснюється під девізом: «Більше добробуту через менше використання енергії». У комунальному господарстві це — передусім скрупульозна перевірка житлового фонду старої забудови: буде обстежено всі вікна і двері, а також квартирні опалювальні установки. На їх утеплення, покращення чи заміну уряд виділив 1,2 мільярда марок. Щоправда, мені важко уявити, що, наприклад, у моїй квартирі, також цієї старої забудови, можна покращити: вікна та двері так щільно зачиняються, що холод з вулиці до неї проникнути ніяк не може. Та й у Німеччині немає такого поняття, як «заклеїти вікна на зиму»...

Це — заходи, що їх запровадили негайно. У житловому будівництві прийнято і довгочасну програму, яка розрахована до 2003 року. Вона передбачає суворіші стандарти для новобудов зі споживання та зберігання тепла: для новобудов розробляють нові технології, що передбачають застосування найпрогресивніших енергозбережних матеріалів. Це означає, що стіни у таких будинках ліпше зберігатимуть тепло, вікна зачинятимуться ще щільніше.

Таким чином, Герхард Шрьодер убиває двох «зайців»: не тільки економить енергоресурси, а й відкриває тисячі нових робочих місць, виконуючи чи не найголовніший пункт своєї виборчої програми із скорочення в Німеччині безробіття. А всього на зменшення енерговитрат уряд спрямовує більш як 8 мільярдів марок. Фахівці стверджують, що такі кроки держави уже найближчим часом окупляться в десятки разів.

Але для всіх цих нововведень потрібен час, протягом якого кожний громадянин повинен і сам вишукувати можливості для економії енергоресурсів. А держава йому в цих пошуках всіляко допомагає. Востаннє дедалі частіше можна почути по радіо чи телебаченню поради лікарів, що спати здоровіше в неопалюваному приміщенні та ще з відчиненим вікном, зрозуміло, за умови, що ви запаслися пуховою ковдрою. І багато хто з людей, аби зекономити плату за споживання тепла, користується цією порадою.

На початку кожного місяця я отримую рахунки за комунальні послуги. Як правило, дотепер я не укладалася в середню суму, додаючи щоразу кілька марок. Востаннє на додачу до рахунку отримала ще й «заохочувальний лист» від моєї комунальної контори: «Вітаємо вас! Ви використали води на 20 марок менше, ніж минулого місяця. Як приємно отримувати, а не віддавати, чи не правда?» Правда. Але комунальна контора не знала, що я була у відпустці...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

Святий обов'язок — допомогти дітям Чорнобиля

15 тонн гуманітарного медичного вантажу на 1,3 мільйона доларів доставлено зі США. Фонд допомоги дітям Чорнобиля передасть його медзакладам Києва, Рівного, Луцька, Білої Церкви, Житомира, Славутича, Івано-Франківщини.

Серед медикаментів — гормон, замінник щитовидної залози Синтроїд-тироксин. Цей препарат отримає Інститут ендокринології і безкоштовно надаватиме дітям, яким видалили щитовидну залозу.

■ Палермо

ООН у боротьбі з організованою злочинністю

Конвенцію ООН з боротьби з організованою злочинністю підписали учасники міжнародної конференції, що відбувається в Палермо і присвячена проблемам боротьби з міжнародною злочинністю. На цьому форумі присутні делегації зі 154 країн. Згідно з конвенцією членство в злочинній організації мають переслідувати за законом у всьому світі так само, як і відмивання грошей або корупцію. Генеральний секретар ООН Кофі Аннан, який виступив на конференції, назвав підписання конвенції важливим етапом у боротьбі за принципи правової держави.

■ Берлін

Платити розпочнуть у березні

Перші компенсаційні виплати колишнім примусовим працівникам «третього рейху» можуть бути здійснені у березні наступного року. З такою заявою виступив офіційний представник ініціативної групи німецької промисловості зі створення фонду компенсацій колишнім невільникам Вольфганг Гібовський. За його словами, «цей термін є цілком реалістичний, якщо не станеться жодних неприємних несподіванок».

■ Лондон

Зближення з КНДР триває

Велика Британія встановила дипломатичні відносини з комуністичною Північною Кореєю. Про це у вівторок повідомив у Лондоні міністр закордонних справ Великої Британії Роберт Кук. Останнім часом дипломатичні відносини з КНДР встановили також Канада, Італія і Австралія. Німеччина має намір наслідувати їхній приклад на початку наступного року. Нормалізація відносин із Пхеньяном стала можлива завдяки мирному діалогу, що розпочався між двома корейськими державами.

■ Алжир

Підписано мирний договір

Керівники Ефіопії та Еритреї підписали в столиці Алжиру мирний договір. Отже, офіційно завершено кровопролитну війну між двома африканськими державами, що тривала два роки через спірні прикордонні території. Під час цього конфлікту загинуло більш як 100 тисяч осіб. Понад один мільйон мирних мешканців вимушені були залишити рідні місця.

■ Анкара

Турецькі в'язні бажають сидіти всі разом

У центрі столиці Туреччини тривають сутички демонстрантів з поліцією. Демонстранти закидали камінням поліцейський бронетранспортер. Сутички сталися після того, як уряд країни ухвалив рішення провести тюремну реформу, під час якої, зокрема, передбачено перевести в'язнів із великих багатомісних загальних камер до невеликих — на кілька осіб. З погляду влади це дасть змогу краще контролювати поведінку ув'язнених.

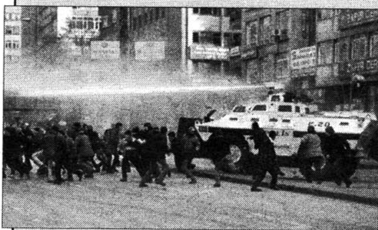

За повідомленнями власних кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Королева посміхається дбайливим

Спонсор «ГУ»

Завершився сільськогосподарський рік. Для Черкащини він був одним з найрезультативніших за останнє десятиліття. Вперше після 1991 року господарства області загалом стали прибутковими. Реформовані «на марші», вони не лише не зменшили, як передрікали скептики, а збільшили на 45 відсотків валовий збір хліба. Всього засипано в засіки 1 мільйон 650 тисяч тонн збіжжя. Приріст урожайності зернових з гектара — майже 7 центнерів. Це найкращий показник у країні.

Четверта частина короваю належить її величності кукурудзі. Аби кожна з областей зібрала, як черкащани, майже півмільйона тонн качанистої, Україна стала б найпотужнішим зерновим експортером Європи.

Отже, здійснилася найзаповітніша мрія Микити Хрущова. Ми наздогнали Америку. Принаймні, в окремо взятій області. Черкащина виростила в середньому по 50 центнерів добірного зерна на площі 85 тисяч гектарів. Золотоніський, Христинівський, Черкаський райони — по 70. Сільськогосподарське товариство «Смілянське» — по 80 — 100 центнерів з гектара.

Втім, наздоганяти і переганяти Америку ніхто не збирався. Побувавши у США і ознайомившися з могутньою індустрією виробництва кукурудзи, Сергій Терещук, тоді голова правління АТ «Маїс, Інк», а нині заступник голови Черкаської облдержадміністрації, ще раз переконався у правильності обраної стратегії: качаниста може підняти всю сільськогосподарську галузь.

Спочатку було насіння

— Щоб збільшити урожайність кукурудзи, потрібно починати з якісного насіння, — розповів генеральний директор СТОВ «Смілянське», один з фундаторів АТ «Маїс, Інк» Олександр Самойленко. — Це було нелегке завдання. «Маїс, Інк» упорався з ним. Протягом кількох років акціонерне товариство забезпечувало Черкаську область та регіони України першокласним високоврожайним насінням кукурудзи. Воно стало школою сучасної аграрної думки, символом новітніх агропромислових підприємств.

На жаль, нині «Маїс, Інк» переживає не найкращі часи. Неспроможність колишніх КСП упродовж років розраховуватися за продане їм в кредит насіння (котре, до речі, коштує на світовому ринку сотні і тисячі доларів) поставило його у тяжке економічне становище. Тому всі, хто працював і нині працює в акціонерному товаристві, щиро вдячні громадянам США Галині Іванівні та Олексію Григоровичу Воскобойникам, які є одними із засновників АТ «Маїс, Інк», за їх розуміння складної ситуації, за високий патріотизм, постійну підтримку своєї Батьківщини, і зокрема, первістка промислово-насіннєвої галузі України «Маїс, Інк».

Сільськогосподарське товариство «Смілянське» перейняло в АТ «Маїс, Інк» досвід роботи у насінництві, технології вирощування гібридів кукурудзи вітчизняної та зарубіжної селекції. Ми зайнялися також виробництвом товарного зерна кукурудзи і мали цього року врожай від 80 до 120 центнерів з гектара, СТОВ «Смілянське» взяло участь у реформуванні колишніх КСП. Тепер під нашою опікою вісім господарств. На площі понад дев'ять тисяч гектарів товариство вирощує качанисту, надає різноманітні послуги товаровиробникам. Це дає змогу розвивати тваринництво, підтримує насіннєво-селекційну базу.

Кожної осені, впродовж десяти років, приїжджають до Черкас аграрії з усієї України та з-за кордону. Своєрідні оглядини дослідних і товарних полів визначають, немов барометр, рівень кукурудзівництва в Україні.

Кукурудза — стратегічна культура

Її правильно колись назвали королевою полів, поділився роздумами віце-прем'єр-міністр України Михайло Гладій.

— Під час збирання пізніх зернових я оглядав поля Черкащини. Скажу відверто — не міг стримати захоплення. Кукурудза стояла рівна, мов стіна, чиста і дбайливо доглянута. Урожайність 400-гектарної площі — понад 80 центнерів. Це європейський рівень — за високою агрокультурою, технологією, продуктивністю. Черкащани подали гарний приклад. Я переконаний, з часом інші області також матимуть чудові результати. Кукурудза — наше майбутнє. Ми маємо всі передумови, щоб зробити її, як і пшеницю, пріоритетною. Врешті, нам потрібно чітко усвідомити: годувати худобу хлібом невигідно економічно, неефективно, навіть грішно. Хліб завжди був для українців святим. Тому якщо державі потрібно 12 мільйонів тонн продовольчого зерна пшениці — 12 мільйонів ми й повинні зібрати. Але підкреслюю — продовольчої, а не фуражної. Годувати тваринництво ми будемо, як у всьому цивілізованому аграрному світі, кукурудзою, збільшуючи під неї посівні площі. Якщо торік, до прикладу, в Україні було посіяно всього на 700 тисячах гектарів качанисту і зібрано трохи більше мільйона тонн, то нинішнього — 1 мільйон 300 тисяч, котрі дали вал понад 4 мільйони тонн.

Кукурудза — експортна культура. Вже нині готові у нас закупити значні обсяги зерна Македонія і Молдова. Уряд всебічно підтримуватиме ті регіони, де кукурудзі приділятимуть належну увагу. Вперше у державному бюджеті окремим рядком закладено на насіннєву селекцію-61 мільйон гривень.

Її величність нас годує

— Цього року ми засіяли 1400 гектарів пшеницею і 1500 — кукурудзою маїсівської селекції, — розповів директор СТОВ «Агрофірма «Маяк» Золотоніського району Микола Васильченко. — У силосні траншеї заклали 24 тисячі тонн вологої качанистої. Робимо так упродовж багатьох років і ніколи не знали, що таке нестача чи незбалансованість кормів. Найпоживніша і найпродуктивніша культура, кукурудза витягує на передові позиції наше тваринництво. А воно у нас чимале: 3200 голів великої рогатої худоби, 920 корів, 7 тисяч голів свиней, 4 тисячі курей. Щодня відправляємо на маслокомбінат 12 — 15 тонн молока. Надій з фуражної корови — 6 — 6,5 тисячі кілограмів. Маємо млин, дві пекарні, олійницю, ковбасний цех, 5 фірмових магазинів. Річний прибуток агрофірми 1 мільйон 200 тисяч гривень. Крім того, без кредитів закупили цілий парк новітньої сільськогосподарської техніки. Все це значною мірою завдяки королеві полів — кукурудзі.

Ми налаштовані на співпрацю

— Я вражений побаченим на полях Черкащини, — не приховував емоцій голова представництва компанії «DuPont» в Україні Пітер Гіл. — Це максимальний рівень урожайності. У міжряддях немає бур'янів, кукурудза заввишки 2,5 — 3 метри. Високі технології дали чудовий результат. Те, чого нині досягла Черкащина, — майбутнє всієї України. Наша компанія, всесвітньо відомий виробник засобів захисту рослин, плідно працює і працюватиме на українському ринку. Успіх черкащан — частка і нашого успіху. Придбавши фірму «Піонер», яка займалася насінництвом і селекцією, «DuPont» розширює поле своєї діяльності.

2002 року компанія відзначить 200-ліття свого заснування. Переконаний — колосальний аграрний досвід, накопичений «DuPont», стане у пригоді аграрній Україні.

Це — тільки початок

— Десять років знадобилося АТ «Маїс, Інк», щоб переконати недовірливих і скептиків у перевагах найприбутковішої культури — кукурудзи, — підбив підсумок заступник голови Черкаської облдержадміністрації Сергій Терещук. — Нинішній рік, коли область завдяки стабільності качанистої збільшила проти минулого року вал зернових на 45 відсотків, стане початком піднесення аграрного сектора економіки. Сьогодні ми маємо майже півмільйона тонн зерна кукурудзи. Україна — близько 4 мільйонів. Наше завдання — вдвічі збільшити виробництво цієї цінної енергетичної культури. Порівняймо: Франція засіває кукурудзою 1 мільйон 700 тисяч гектарів і збирає 13 мільйонів тонн. За рахунок щорічного збільшення урожайності вона скорочує площі під ці посіви. Нам необхідно йти двома шляхами: водночас розширювати площі і щороку добиватись приросту врожайності. Разом з піднесенням кукурудзівництва стане на ноги тваринництво. Повне завантаження матимуть переробні підприємства. Відбудеться неминуче — здешевлення продукції і підвищення рівня життя населення.

Ось яку силу має кукурудза.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Про сучасну вітчизняну літературу без фуршету

Орфеї і корифеї

Я не літературний критик і залишаюся незадіяний у поточні літературні пристрасті нашого часу, а тим більше політичні ігри й течії. Ніколи не цікавився літературними модами і не улягав смакам так званого «широкого читача», а був та й є письменником, котрий не праг пливти, як колись казали, у фарватері літературного процесу. Мене задовольняла місія маргінального митця (нагадаю тим, хто не знає цього терміна: маргінес — незаписані або незадруковані поля сторінки в рукописі чи книзі), тобто мене цікавили ті речі, які не цікавили інших, а писати намагався так, щоб не потрапити в моду. Отож не впевнений, чи достойний я кандидат на коментатора літературного процесу. Але пропозицію «ГУ» виступити на його сторінках таки прийняв і з тієї, можливо, причини, що всі ми живемо (чи сидимо, чи лежимо) на межі. І стільки їх зібралося, тих меж, ув одній площині: кінець століття, кінець тисячоліття, кінець тоталітарної епохи, кінець утопізму, кінець такого великого мистецького явища, як модернізм, захитання основ гуманістичного мистецтва — межа, зрештою, це і є кінець чогось, але там, де бачимо кінець, обов'язково з'являються початки, які поведуть нас кудись, куди ж, ніхто не знає, навіть ті, що ведуть.

Це, як у звісній байці про щуку, рака та лебедя, які колись тягли воза: щука — у воду, рак — назад, лебідь рвав у повітря. Творець цієї байки був песимістом чи людиною консервативною, тож залишався твердо переконаний, що віз при таких тягачах з місця не зрушить. Але мислителі, які вивчають закони природи, вістять: віз рухатиметься. Та куди? Подумаймо: лебідь, підіймаючи воза, зменшує силу тертя, рак і щука тягнуть його врізнобіч, отже, віз, за законами фізики, має рухатися по діагоналі, а не туди, куди волочать його старатливі потягачі.

У літературі ситуація подібна, відтак і літературний віз рипить і скрипить, повертає колеса туди чи сюди, але помаленьку тягнеться і знову-таки зовсім не в той бік, у який його тягнуть.

Раніше ми жили в безумному суспільстві та світі. Класичну формулу його витворив колись знаменитий перетворювач природи І. Мічурін: «Нам не треба чекати милостині від природи — взяти її, ось наше завдання!». Отож і брали й жили всупереч природі та глузду, а отже, всупереч Богу, перетворювали її так, бідолашну, що замість оазисів творили пустелі, зрештою й опинились у пустелі, де все виявилося розвалене, а дороги, які нібито вели до райського життя, повпирались у провалля. Отож, щоб вибратись із тієї пустелі та проваль, вийшли із світу безуму у світ парадоксів. І першим парадоксом є те, що віз наш, хоч і рипить, і скрипить, а таки рухається. Пам'ятаєте знаменитого «Галілея» Євгена Плужника: «А вона (Земля) таки обертається!»?

Я не песиміст. Мені бридкі ниття, розпука, очорнювання того, що маємо і що саме від себе не є чорним, хоч і білим його не назвеш, страхання про розвал чи про апокаліпсис, тобто кінець світу. Отож до всього цього ставлюся з негацією. І це тому, що я історик і чудово знаю, що це вже не раз було, що існують епохи стабільні та епохи хаосу, епохи війн і епохи миру, епохи знищення й епохи будівництва, епохи ситості й епохи голоду чи нестач. А ще існують епохи меж, тобто перехідні, коли одне кінчається, а інше починається, коли психологічний, а коли хочете, то й космічний, тиск на людину стає посилений, і вона не раз починає волати зі своїх пустель. Але волають у пустелі не ті, що гинуть, а ті, що шукають із неї виходу. Істина ж стара, але конечна: з пустель виходять ті, що шукають виходу, а не ті, що опустили руки. Скільки разів мені доводилося читати в старовинних хроніках пророчення про кінець світу, навіть дати й години призначали, але жодне із тих пророчень не здійснилося, бо людина — така дивна істота, що завжди знаходить вихід із найбезвихідніших ситуацій, і в тому її чи не найбільша велич. Згадаймо Сковородинську мудрість: «Природа прекрасного така, що чим більше на шляху до нього кладеться перешкод, тим більше воно вабить, на зразок того найшляхетнішого і найтвердішого металу, який чим більше треться, тим чудовіше вилискує».

Українська література за всю тисячу років свого існування ніколи не жила в достатніх, нормальних умовах, не кажучи вже про парникові, а лише в умовах парадоксальних. Середньовіччя чавило людську думку силою церковних догм і не випускало її поза їхні межі. Ренесанс зачепив тільки ті сфери нашого суспільства, які прагли увійти в загальноєвропейський культурний процес і контекст, а ті, що скеровували свій дух на Схід, залишались у сфері тих-таки догм, хай вони поступово й розмивались. Бароко дало нам нарешті те, чого прагли кращі уми, і ми таки ввійшли в загальноєвропейську культурну сферу, хоч цілком своєрідно — тоді ж таки почала поставати і постала Козацька держава. Але й вона фатально звернула свої очі на Північ і Схід, і ми дожилися до того, що у XVIII ст. Петро І заборонив нам видавати свої книги і повів геноцидну політику супроти українського народу. Здавалося, духовний апокаліпсис для нас настав, але українська література почала творитися безкнижно, а рукописно і з'явила навіть вершинні явища, зокрема у філософії, творіней у Київській академії (Т. Прокопович, Г. Кониський, М. Козачинський, Г. Сковорода та десятки інших), літописи Г. Граб'янки, С. Величка та інших, драми, цікаву й різноманітну поезію, описи мандрів (згадати б В. Григоровича-Барського), при цьому творилася й наука поезії при сотнях поетик. З падінням Козацької держави, здається, знову надходила заглада, а українська література почала дихати на ладан, але до народу заговорили «Енеїдою» І. Котляревський та анонімний автор «Історією Русів»; а в той час, коли українців уже й за народ перестали вважати, з'явився Т. Шевченко, який воскресив живий дух своєї нації. Не можна було творити української літератури під російським ігом (згадати б заборони нашої культури в 1863-му і 1876 роках), але вона знайшла свою столицю у Галичині, яка й стала національним П'ємонтом. Однак із європейського контексту нас таки зуміли виламати, і тільки ранні модерністи покоління І. Франка, Лесі Українки та М. Коцюбинського зуміли її туди повернути. Але знову катаклізми. Поразка національно-визвольної війни 1917 — 1921 рр., здається, знову мала вбити наш животворчий дух, але й тут бачимо парадокс: українська література піднялася і створила ряд шедеврів у розвинутому модернізмі, що його звуть «розстріляним Відродженням», а ще в Галичині та Празькому культурному осередку. І все це вчергове було знищено, цього разу — російським комунізмом, і мала запанувати в нашому народі духовна тьма (вона й запанувала значною мірою), але жива вода української літератури не висякла, вона вдарила джерелом у літературі української діаспори, де творили такі видатні письменники, як У. Самчук, І. Багряний, Г. Журба, Д. Гуменна, Т. Осьмачка, Ю. Шерех та десятки менших; зрештою, дочекалися ми й на нашій землі спалаху літератури шістдесятників, до яких приєдналися дехто із старших, що привело знову-таки до розгрому цієї літератури в сумний час маланчукізму, коли власну духовність убивали не тільки з Москви, хоч звідтіля це чинили планомірно й передусім, але й свої ренегати типу Щербицького. І під захід тоталітаризму, у 80-х роках, українська література знову ожила на своїх питомих землях, почалося нове яскраве воскресіння: з'явилися нові імена, повернулися ті, яких переслідували і знищували, почали підіймати із тьми забуття сотні забутих, заборонених, проскрибованих, пішов видимий процес злиття материкової та діаспорної літератури, бібліотеки певною мірою наповнювалися українською книжкою.

І тут постала новітня Українська держава, українські письменники в цьому процесі взяли найдіяльнішу участь, бо, здавалося, час катаклізмів та пори виживання для нашої духовності закінчилися, і ми нарешті нібито здобували реальну можливість на нормальне функціонування своєї духовності. Але чи волею випадку, чи волею лихої долі, чи долею жеребка Божого (хто це може знати й довідатися?) змушені були пережити не просто черговий парадокс, а один із найнеймовірніших абсурдів нашого існування: новітня Українська держава не лише не почала культивувати свою духовність, але потужно вдарила на неї економічно, загнавши знову українську культуру в своєрідне гетто, тобто знову зробивши її проскрибованою, натомість дозволивши залити Україну російською книжкою, що потоком потекла в Україну. Удар був несамовитий, який подобав на духовне самогубство, відтак на Україну найшла нова русифікаційна хвиля, а українці опинилися на становищі національної меншини, і це, здавалося б, у своїй-таки державі: преса російська, в ліпшому разі двомовна і тільки незначною мірою державною мовою; книга російська, телебачення переважно російське, особливо при розважальних передачах, власне кіно відсутнє, масова культура переважно російська, театри також. В українському культурному середовищі з'явилася розгубленість, а сама наша культура знову спустилася на межу виживання. Все ніби відбувалося за логікою: іди, рабе, на волю, але роботи й їжі не дістанеш, отож живи собі, як хочеш, адже маєш те, чого прагнув — волю.

Валерій ШЕВЧУК,
письменник.

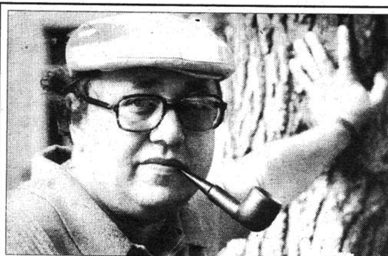

Валерію ШЕВЧУКУ 61 рік. Український прозаїк, перекладач, драматург. У його творчості історія і сучасність переплетені в єдиному вимірі. Послідовник філософії Сковороди. Як принциповий сковородист сповідує життєве кредо: «Світ ловив мене і не піймав». Лауреат Шевченківської премії 1998 року.

У номер

До парламенту не потрапили яскраві особистості, знехтувано волю шести мільйонів виборців

(Початок на 2-й стор.).

За 15 партій (Аграрну партію України, партію «Реформи і порядок», виборчий блок «Трудова Україна», виборчий блок «Національний фронт», виборчий блок «Партія праці і Ліберальна партія — разом!», виборчий блок «Вперед, Україно!», Християнсько-демократичну партію України, блок Демократичних партій НЕП — (Народовладдя, економіка, порядок), Партію національно-економічного розвитку України, виборчий блок «СЛОн — Соціально-ліберальне об'єднання», Партію регіонального відродження України, Партію Союз, Всеукраїнську партію жіночих ініціатив, Республіканську християнську партію України і Всеукраїнську партію трудящих) проголосувало 6 410 526 громадян України. Із цих партій лише одна — ліва, побудована на засадах марксизму-ленінізму. Решта —ліво-центристські й право-центристські партії. Якщо відняти голоси Всеукраїнської партії трудящих (210 622), то за демократів, які не пройшли до парламенту за партійними списками, проголосувало 6 199 904 виборці. Саме цю кількість виборців було приплюсовано в основному до активу КПУ, СПУ, СПУ, ПСПУ. Тобто виборці голосували за одних, а мандати переважно отримали діаметрально протилежні за своєю програмою, ідеологією, метою і завданнями політичні партії. Отож можна стверджувати, що воля виборців була грубо проігнорована.

На мою думку, було порушено статтю 71 Конституції України, в якій зазначено, що «вибори до органів державної влади... відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права...». Вказана система виборів порушує і статтю 38 Конституції України, в якій підкреслюється: «Громадяни користуються рівним правом доступу до державної служби...». До того ж проведені вибори за партійними списками не відповідають статті 36 Конституції України, де чітко визначено: «Усі об'єднання громадян рівні перед законом», «Політичні партії в Україні сприяють формуванню і вираженню політичної волі громадян...». Вибори до парламенту держави порушили і статтю 22 Конституції України»: «... Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані».

Як випливає з нашого аналізу, в разі відсутності 4-відсоткового бар'єра політичні партії й виборчі блоки отримали б 163 мандати:

КПУ —	61
НРУ —	23
СПУ і Селянська —	21
ПЗУ —	14
НДП —	12
«Громада» —	12
ПСПУ —	10
СДПУ (о) —	10

Решта 15 партій і виборчих блоків, які за діючою виборчою системою не подолали цього бар'єра, могли б мати від 9 до 2 місць у парламенті (а це 62 мандати). Натомість вони опинилися поза Верховною Радою України. Виборча квота одного мандата з 4-відсотковим бар'єром становила 77 695, а «вага мандата» без прохідного відсоткового бар'єра становила б 108 235 голосів.

Якби вибори проходили без встановленої 4-відсоткової межі, то ліві здобули б 94 мандати, а ліво-центристи і право-центристи — 131 мандат, тобто на 37 мандатів у демократів було б більше.

Вибори за однією пропорційною системою березня 1998 року дали інший результат: у лівих — 127 мандатів, а у ліво-центристів і право-центристів — 98, тобто у демократів на 29 мандатів менше, ніж у лівих.

Отже, проігноровано волю виборців, до парламенту України не потрапили яскраві особистості із числа партій і виборчих блоків-аутсайдерів, виборча система не сприяла не лише віддзеркаленню настроїв громадян, а й формуванню ефективної законодавчої влади. Це, в свою чергу, призвело до славнозвісної «спікеріади» з виборів керівництва парламенту, до протистояння між законодавчою і виконавчою гілками влади, а відтак до втрати часу з реформування нашого суспільства і до посилення ортодоксальних лівих в законодавчому органі влади.

Висновок напрошується сам по собі: у разі проведення виборів за пропорційною системою чи за пропорційно-мажоритарною слід зняти прохідний відсоток. Досвід минулої виборчої кампанії засвідчив — у виборах до Верховної Ради України взяло участь 26,7 млн. громадян, а мандати дісталися лише тим, за кого проголосувало менш як 17,5 млн. громадян. Під час розподілу мандатів не враховано волю 6 199 904 виборців, які віддали свої голоси демократичним партіям.

Християнсько-демократична партія України звертається до всіх демократичних партій з проханням ініціювати зустріч з Президентом держави Леонідом Кучмою щодо обговорення питання про новий виборчий закон до Верховної Ради України з тим, щоб у майбутньому не допустити помилок минулого.

Віталій ЖУРАВСЬКИЙ,
народний депутат України, голова ХДПУ.

Пологи при свічці

(Початок на 1-й стор.).

Першими випробування пройшли хірурги. Начмеда Нелю Гринчук о другій ночі терміново викликали до хворої Тетяни С., яку за тиждень до того привезли з Іллінецького району. Після обстеження з'ясувалося, що кесаревого розтину не уникнути. І от почалися пологи...

Ледь устигло немовлятко сповістити про свою появу голосним «у-а-а», як лампи підозріло замиготіли й погасли. Подальшу допомогу породіллі та її синові хірург разом із асистентами Аллою Максимовою й Лідією Фурман надавали при свічках та гасових лампах.

Наступний день приніс нові сюрпризи: охололи радіатори, не було води, не працював харчоблок. «Благополучних» пацієнтів відпустили з лікарні додому. В заручниках стихії опинилися 120 дітей віком від одного до чотирнадцяти років та породіллі, двоє з яких — після складної операції. Їжу хворим працівники лікарні готували у себе вдома (та частогусто і в оселях лікарів не було світла й води). Немовлят загортали в ковдри, привезені представниками заводу пакувальних виробів, та зігрівали грілками з гарячою водою. Про прання білизни на деякий час довелося забути —резервні запаси води вичерпалися швидко. Навряд чи винахідники памперсів та жіночих гігієнічних засобів здогадувались, як їм вдячні були в цей час віннічани...

Лікарні допомагали «всім миром». Відділення новонароджених просто завалили памперсами — першим з такими подарунками з'явився депутат Старомістької райради Вінниці, директор підприємства «Техсервіс» Леонід Тиховський. Коли я розмовляв з Гайдуковим, до кабінету зайшли представники православної церкви —принесли дитячий одяг, свічки, гасові лампи й ті самі памперси.

Допомогли й військовики з дислокованого у Вінниці штабу ВПС —доставили дизельну електростанцію. Вже коли її під'єднали, з'ясувалося, що відновлено централізоване постачання електроенергії. Заклад повертався до звичного життя, головлікар готувався прийняти на операцію ще одну вагітну жінку.

А за кілька годин світло знову зникло. Потужностей дизельної станції вистачило тільки на місцеву котельню. Та й за те лікарі були вдячні військовим — у палатах потеплішало.

— На той час ми вже мали кілька балонів зі скрапленим газом, —розповідає Віктор Олексійович, — наші працівники принесли з дому «таганки», на яких почали готувати їжу для хворих. Діти, які мешкають у місті, підгодовували батьки. А от про «відказних» діток могли подбати лише медики.

...На столі у головлікаря стояв гарний порцеляновий свічник, подарунок рятувальників. Хтось сумно пожартував: на відміну від кохання пологи при свічках — картина неромантична. Та всім стало не до жартів, коли в кабінеті Гайдукова з'явився представник міської санепідемстанції. Він приніс постанову про закриття центру. З цього документа на дев'ятий день авралу лікарі таки дізналися, що працюють в антисанітарних умовах.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Репортер

Краса вимагає...

«Я знаю, як схуднути. Запитай мене!» Люди, які носили значки з такими написами і ловили громадян, котрі бажали бути гарними і стрункими, ще недавно на вулицях міста зустрічалися досить часто. Тоді гербалайфний бум атакував голови і гаманці співгромадян. Ситий «Гербалайфом» співвітчизник на цю приманку вже не купується. А я купилася.

3. Не болить голова у дятла

Худнути я не збиралася, але залишатися гарною хотіла. Мабуть, мішки під очима в поєднанні із зеленуватим кольором обличчя відіграли вирішальну роль у тій ситуації. Якось на вулиці я зустріла далеку знайому, яка одразу поставила мені діагноз — голова. І запропонувала те, що мені потрібно — американський розчинний чай, який розширює судини, тонізує і замінює за своєю дією каву. Я схопилася за цей «рецепт», як за рятівний круг, незважаючи на його ціну в 14 доларів.

Через кілька днів мені привезли «панацею» від усіх моїх неприємностей.

— Гроші при тобі? — поцікавилася знайома, забираючи погоджену раніше суму. — Поглянь, баночка нова, —спритно крутячи пластикову коробочку в руці, вона продемонструвала захисну фольгу під кришечкою і, тут-таки зірвавши її, вручила мені.

На баночці я побачила напис «Гербалайф». У мене розболілася голова. Це ж треба так по-дурному купитися! Знайома одразу ретирувалася і більше я її не бачила.

Чай виявився на смак гіркуватий. І щоразу, коли я намагалася його пити, страшенно страждала через мігрень і було дуже шкода викинутих грошей. Чаювання не допомагало, напевно, через те, що я не дотримувалася інструкції, на якій зазначалося — чай ефективний у поєднанні з іншими препаратами «Гербалайфа»...

Тепер я знаю, як не потрапляти на гачок до гербалайфних агентів. Запитай мене!

Ольга ВІТЕР.

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про оголошення окремих районів та міст Вінницької, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Хмельницької та Черкаської областей зоною надзвичайної екологічної ситуації

У зв'язку з катастрофічними масштабами руйнування та пошкодження систем електро- та теплозабезпечення, транспортних мереж, систем зв'язку, що призвело до суттєвого погіршення умов життєдіяльності населення, ускладнення господарської діяльності, знищення частини лісових та інших природних комплексів, сільськогосподарських угідь та насаджень, заподіяння іншої шкоди в окремих районах та містах Вінницької, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Хмельницької та Черкаської областей внаслідок руйнівного впливу стихійних сил природи наприкінці листопада—на початку грудня 2000 року, з метою якнайшвидшого подолання негативних наслідків стихійного лиха та відповідно до пункту 21 статті 106 Конституції України постановляю:

1. Оголосити окремі райони та міста Вінницької, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Хмельницької та Черкаської областей зоною надзвичайної екологічної ситуації згідно з переліком, що додається, на період із дня набрання чинності цим Указом до 1 липня 2001 року.

2. Кабінету Міністрів України:

виділити додаткові фінансові та інші матеріальні ресурси, достатні для проведення першочергових заходів, пов'язаних з нормалізацією умов проживання населення та господарської діяльності, відшкодуванням заподіяних збитків та повним завершенням аварійних та відновлювальних робіт у зоні надзвичайної екологічної ситуації;

установити жорсткий контроль за цільовим використанням фінансових та інших матеріальних ресурсів, які виділяються для виконання робіт щодо нормалізації ситуації у зоні надзвичайної екологічної ситуації;

вирішити в установленому порядку питання щодо відстрочки платежів відповідних підприємств, установ, організацій і громадян до державного бюджету у зв'язку з особливими обставинами, що склалися;

вжити невідкладних заходів щодо забезпечення оперативної поставки продукції, електростанцій з автономним режимом роботи та інших механізмів, створення, в разі потреби, необхідних виробництв для повного матеріально-технічного забезпечення аварійних та відновлювальних робіт у зоні надзвичайної екологічної ситуації;

разом з Вінницькою, Кіровоградською, Миколаївською, Одеською, Хмельницькою та Черкаською обласними державними адміністраціями:

— організувати проведення заходів із забезпечення населення продуктами харчування, предметами першої необхідності, паливом, відновлення режиму роботи систем енерго-, газо- та водопостачання, транспортного обслуговування населення, інших систем житлово-комунального господарства, телефонного зв'язку, створення сприятливих умов для відновлення у найстисліші строки порушених природних комплексів та сільськогосподарських угідь на постраждалих територіях;

— організувати проведення ефективних медичних та санітарно-протиепідемічних заходів у зоні надзвичайної екологічної ситуації;

— здійснити невідкладні заходи щодо забезпечення відновлення навчально-виховного процесу в навчальних закладах відповідних областей;

— забезпечити створення належних умов для проживання та роботи працівників, залучених для виконання аварійно-відновлювальних робіт у зоні надзвичайної екологічної ситуації, та відповідну оплату їх праці;

— забезпечити оперативне і достовірне інформування населення про хід відновних робіт та заходи, що вживаються;

разом з Національним банком України розглянути питання щодо здійснення пільгового кредитування підприємств, установ та організацій у зоні надзвичайної екологічної ситуації, з метою погашення заборгованості з виплати заробітної плати та пенсій.

3. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям надати допомогу Вінницькій, Кіровоградській, Миколаївській, Одеській, Хмельницькій та Черкаській областям, які потерпіли внаслідок стихійного лиха, щодо задоволення потреб у будівельних матеріалах, паливі, продуктах харчування, інших матеріально-технічних ресурсах.

4. Міністерству внутрішніх справ України разом з відповідними місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування забезпечити охорону громадського порядку, суворе додержання законодавства щодо захисту особистих та майнових прав громадян, охорони їх життя і здоров'я, а також охорону та збереження майна підприємств, установ та організацій у зоні надзвичайної екологічної ситуації.

5. Міністерству закордонних справ України звернутися до міжнародних організацій з проханням надати можливу матеріальну та фінансову допомогу для ліквідації наслідків стихійного лиха у зоні надзвичайної екологічної ситуації.

Комісії з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України, Державній митній службі України, Державному комітету у справах охорони державного кордону України, обласним державним адміністраціям забезпечити оперативне оформлення і адресну передачу гуманітарної допомоги та інших матеріально-технічних ресурсів, які надходитимуть для потреб ліквідації наслідків стихійного лиха у зоні надзвичайної екологічної ситуації.

6. Кабінету Міністрів України:

затвердити в місячний строк план комплексних заходів центральних та місцевих органів виконавчої влади, спрямованих на ефективну реалізацію державної політики у сфері цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, запобігання та оперативне реагування на них, на період до 2005 року з визначенням джерел фінансування таких заходів;

вирішити питання щодо утворення в системі Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Всеукраїнського науково-дослідного інституту цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

7. Рекомендувати органам місцевого самоврядування виділити додаткові фінансові та інші матеріальні ресурси на подолання наслідків стихійного лиха та передбачити у місцевих бюджетах на 2001 рік відповідні кошти на фінансування заходів з ліквідації надзвичайної екологічної ситуації в окремих районах та містах Вінницької, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Хмельницької та Черкаської областей.

8. Контроль за виконанням цього Указу покласти на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Марчука Є. К.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 грудня 2000 року.
№ 1324/2000

Додаток до Указу Президента України від 11 грудня 2000 року № 1324/2000

Перелік районів та міст Вінницької, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Хмельницької та Черкаської областей, які оголошуються зоною надзвичайної екологічної ситуації

Вінницька область:
Барський,
Бершадський,
Гайсинський,
Жмеринський,
Крижопільський,
Липовецький,
Немирівський,
Оратівський,
Піщанський,
Погребищенський,
Теплицький,
Тиврівський,
Томашпільський,
Тростянецький,
Тульчинський,
Хмільницький,
Чернівецький,
Чечельницький,
Шаргородський,
Ямпільський;
Кіровоградська область:
Вільшанський,
Гайворонський,
Голованівський,
Добровеличківський,
Новоархангельський,
Ульянівський;
Миколаївська область:
Веселинівський,
Врадіївський,
Доманівський,
Кривоозерський,
Первомайський,
м. Первомайськ;
Одеська область:
Ананьївський,
Балтський,
Березівський,
Великомихайлівський,
Іванівський,
Кодимський,
Комінтернівський,
Котовський,
Красноокнянський,
Любашівський,
Миколаївський,
Роздільнянський,
Савранський,
Фрунзівський,
Ширяївський,
м. Котовськ;
Хмельницька область:
Деражнянський,
Дунаєвецький,
Кам'янець-Подільський,
Красилівський,
Летичівський,
Новоушицький,
Полонський,
Старокостянтинівський,
Старосинявський,
Хмельницький,
Шепетівський,
Ярмолинецький;
Черкаська область:
Монастирищенський,
Уманський,
Христинівський.

Глава Адміністрації Президента України
В. ЛИТВИН.

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311230.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com